

Εμβολιασμός κατά γρίπης και πνευμονιόκοκκου εν μέσω πανδημίας:

Τι πρέπει να ξέρουμε

Απαντήσεις στους προβληματισμούς των ασφαλισμένων, λόγω Covid-19, για την αναγκαιότητα ή μη εμβολιασμού τους τόσο έναντι της γρίπης όσο και του πνευμονιόκοκκου επιχειρεί να δώσει ο ΕΔΟΕΑΠ.

Η μη σωστή ενημέρωση μπορεί να προκαλέσει σύγχυση, καθώς δημιουργείται προσδοκία για προστασία από τον κορονοϊό, κυρίως, μέσω των εμβολίων κατά του πνευμονιοκόκκου, Prevenar-13 (PCV13) και Pneumovax-23 (PPSV23). Είναι πράγματι έτσι;

Τι κάνει ο εμβολιασμός

Ο πιο κοινός τρόπος να ανοσοποιηθεί ένα άτομο κατά μιας μόλυνσης είναι μέσω εμβολίου. Ο εμβολιασμός διεγείρει το ανοσοποιητικό σύστημα του σώματος ώστε να δημιουργήσει αντισώματα. Τα αντισώματα αυτά μπορούν να αναγνωρίσουν και να καταστρέψουν αποτελεσματικά τη μόλυνση, όταν εκτεθούν αργότερα σε αυτή. Έτσι το άτομο προστατεύεται από την ανάπτυξη της μολυσματικής ασθένειας, αν έρθει σε επαφή με αυτή στο μέλλον.

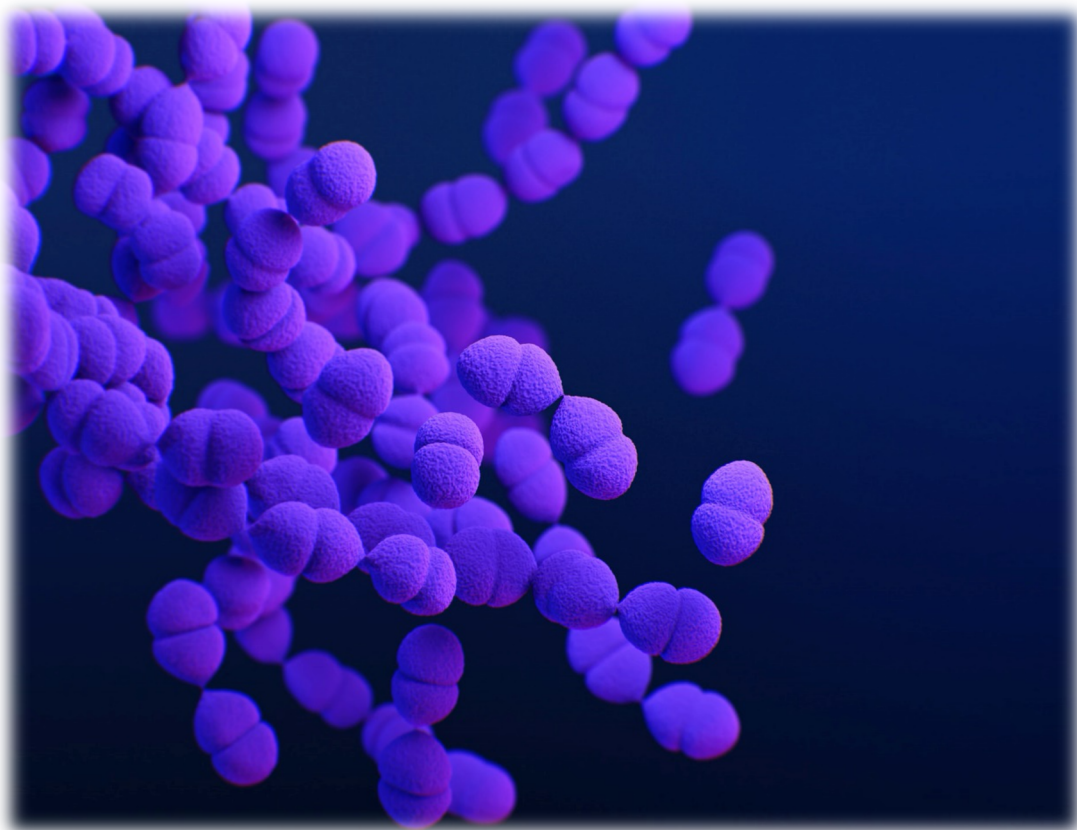
Όσοι έχουν μία πνευμονική πάθηση κινδυνεύουν περισσότερο να αναπτύξουν μόλυνση της αναπνευστικής οδού και είναι σημαντικό να προστατευτούν όσο το δυνατόν καλύτερα με εμβολιασμούς που συνιστούν οι επαγγελματίες του τομέα της υγείας.

Κατά της γρίπης

Ο εμβολιασμός κατά της γρίπης είναι πολύ σημαντικός για τα άτομα που αντιμετωπίζουν κίνδυνο να αναπτύξουν σοβαρή μόλυνση. Όταν κάποιος έχει πνευμονική πάθηση, υπάρχει αυξημένος κίνδυνος για σοβαρή μόλυνση, επιπλοκές και νοσοκομειακή περίθαλψη λόγω γρίπης. Υπάρχουν πολλά διαφορετικά στελέχη γρίπης. Κάθε χρόνο, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (WHO) προσδιορίζει ποια στελέχη γρίπης είναι πιθανόν να κυκλοφορήσουν κατά τη διάρκεια του χειμώνα

που ακολουθεί. Ύστερα είναι σε θέση να δώσει συμβουλές σχετικά με το ποια είναι τα τρία στελέχη γρίπης, στα οποία θα πρέπει να στοχεύσουν τα εμβόλια εκείνη τη χρονιά. Αυτά τα εμβόλια στη συνέχεια χρησιμοποιούνται σε όλη την υφήλιο για την προστασία εκείνων των ατόμων που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερο κίνδυνο. Ο εμβολιασμός κατά της γρίπης συνήθως γίνεται στην αρχή κάθε χειμώνα. Αυτό γίνεται εν μέρει έτσι ώστε το εμβόλιο να στοχεύσει στα στελέχη γρίπης που θα κυκλοφορήσουν εκείνη τη χρονιά και γιατί η ανοσία στη γρίπη εξασθενεί με το χρόνο. Για αυτό είναι σημαντικό να ενισχύετε το ανοσοποιητικό σας σύστημα κάθε χρόνο.

Κατά του πνευμονιόκοκκου

Το εμβόλιο κατά του πνευμονιόκοκκου προστατεύει από την πιο κοινή βακτηριολογική αιτία της πνευμονίας. Η πνευμονία είναι μόλυνση των πνευμόνων. Συνήθως εκδηλώνεται ξαφνικά και προκαλεί συμπτώματα όπως πυρετό, βήχα και δυσκολία στην αναπνοή. Ο εμβολιασμός είναι μία διαδικασία που παρέχει σε ένα άτομο προστασία ή ανοσία από μία μόλυνση. Μόλις περάσει η σοβαρή ασθένεια, η πλήρης ανάρρωση μπορεί να απαιτήσει αρκετές εβδομάδες. Μερικές φορές, ειδικά σε άτομα με πνευμονικές ή άλλες χρόνιες παθήσεις, η πνευμονία μπορεί

να είναι μοιραία. Οποιοσδήποτε μπορεί να προσβληθεί από αυτό το είδος πνευμονίας, αλλά τα νήπια κάτω των 2 ετών, οι ενήλικοι άνω των 65 ετών και τα άτομα με πνευμονικές παθήσεις αντιμετωπίζουν μεγαλύτερο κίνδυνο. Υπάρχουν δύο τύποι εμβολίου κατά του πνευμονιόκοκκου, με στόχο διαφορετικά στελέχη βακτηρίων. Χρησιμοποιούνται για τη θεραπεία ενηλίκων και παιδιών αντίστοιχα. Πρόσφατη έρευνα υποδεικνύει ότι ο αποτελεσματικότερος τρόπος θεραπείας των ατόμων όλων των ομάδων ηλικίας είναι η συνδυασμένη χρήση και των δύο αυτών εμβολίων με βάση το πρωτόκολλο που ορίζει ο ΠΟΥ και ο ΕΟΔΥ.

Ο εμβολιασμός που χρησιμοποιείται επί του παρόντος για την προστασία από την πνευμονία σε ενήλικες στοχεύει σε ένα συγκεκριμένο τύπο βακτηρίων που ονομάζεται streptococcus pneumoniae. Δυστυχώς, τα εμβόλια αυτά δεν προσφέρουν προστασία έναντι της μόλυνσης από κορονοϊό. Είναι πιθανόν όμως ο εμβολιασμός να προστατεύσει τα άτομα που θα νοσήσουν με Covid-19 από επιμόλυνση με στρεπτόκοκκο πνευμονίας και τις επιπλοκές του.

Καθώς ακόμα δεν υπάρχουν δεδομένα για το εάν ο εμβολιασμός έναντι του πνευμονιοκόκκου θα μπορούσε να βοηθήσει στην πρόληψη επιπλοκών της Covid-19, ουδεμία οδηγία υφίσταται από επίσημο φορέα στην Ελλάδα ή το εξωτερικό για επέκταση των μέχρι σήμερα ενδείξεων του εμβολιασμού αυτού.

Ομάδες υψηλού κινδύνου και στις οποίες συστήνεται ο εμβολιασμός έναντι του πνευμονιοκόκκου θα πρέπει να τον συνεχίσουν· σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να τον αναβάλουν. Ο εμβολιασμός είναι πιθανόν να σας προστατεύσει από ανάπτυξη πνευμονίας, λοίμωξης των πνευμόνων και των επιπλοκών της.

Στις ΗΠΑ υπολογίζονται ετησίως 250.000 νοσηλείες και 50.000 θάνατοι από πνευμονία, με αρκετά περιστατικά από αυτά να μπορούν να προληφθούν μέσω των συνιστώμενων εμβολιασμών.

Ποιοι πρέπει να εμβολιαστούν για τον πνευμονιόκοκκο

Ομάδες αυξημένου κινδύνου, για τις οποίες υπάρχει ένδειξη εμβολιασμού με πνευμονιοκοκκικό εμβόλιο είναι:

A) Όλοι οι ασθενείς ηλικίας άνω των 65 ετών

B) Ενήλικες με:

- Αλκοολισμό
- Χρόνια καρδιοπάθεια
- Χρόνια ηπατική νόσο

- Χρόνια πνευμονοπάθεια
- Κάπνισμα
- Σακχαρώδη διαβήτη
- Κοχλιακό εμφύτευμα
- Διαφυγή εγκεφαλονωτιαίου υγρού (ENY)
- Ανατομική ή λειτουργική ασπληνία (συγγενής ή επίκτητη ασπληνία), δρεπανοκυτταρική νόσος ή άλλες, αιμοσφαιρινοπάθεια

Γ) Ανοσοκατασταλμένοι ενήλικες με:

- Χρόνια νεφρική ανεπάρκεια
- Συγγενείς ή επίκτητες ανοσοανεπάρκειες
- Κακοήθη νεοπλασία
- HIV λοίμωξη
- Νόσο Hodgkin
- Ιατρογενή ανοσοκαταστολή
- Λευχαιμία, λέμφωμα, πολλαπλούν μυέλωμα
- Νεφρωσικό σύνδρομο
- Μεταμόσχευση συμπαγούς οργάνου.

Πώς και πότε το εμβόλιο για τον πνευμονιόκοκκο

Εάν ανήκετε σε κάποια από τις ανωτέρω ομάδες και δεν έχετε ή δεν γνωρίζετε κατά πόσον έχετε εμβολιαστεί έναντι του πνευμονιόκοκκου,

επικοινωνήστε με το γιατρό σας. Ο εμβολιασμός έναντι του πνευμονιοκόκκου μπορεί να γίνει οποιαδήποτε εποχή του χρόνου.

Ο αντιγριπικός εμβολιασμός αποτελεί μια καλή ευκαιρία, για να διερευνήσετε την εμβολιαστική σας κάλυψη έναντι και του πνευμονιόκοκκου. Ταυτόχρονη χορήγηση των εμβολίων της γρίπης και του πνευμονιόκοκκου στην ίδια επίσκεψη μπορεί να γίνει, καθώς φαίνεται πως είναι ασφαλής και αποτελεσματική (παρόλο που σε μελέτη εμφανίστηκε μειωμένη ανοσολογική απόκριση).

Ασθενείς άνω των 65 ετών ή ενήλικες που ανήκουν στις υπόλοιπες ομάδες υψηλού κινδύνου πρέπει να λαμβάνουν και τα δύο είδη εμβολίων (Prevenar-13 και Pneumovax-23). Συστήνεται να προηγείται το εμβόλιο Prevenar-13 και μετά από ένα χρόνο να ακολουθεί το Pneumovax-23.

Ειδικά για τους άνω των 65 ετών θα πρέπει να γίνουν και τα δυο είδη εμβολίων, από μία φορά το καθένα και με χρονική απόσταση τουλάχιστον ενός έτους.

Επιστημονική επιμέλεια:

Ιατρική Υπηρεσία ΕΔΟΕΑΠ

**Ευάγγελος Φραγκούλης, γενικός οικογενειακός ιατρός, αν. αρχίατρος
Δρ. Γεώργιος Μ. Κρομμύδας, πνευμονολόγος-φυματιολόγος**

Δημοσιογραφική επιμέλεια:

Γραφείο Τύπου ΕΔΟΕΑΠ